

הלכות שבת סימן שמו

ביאורים ומוספים

[משנ"ב ס"ק נט]

דכפרה נסוס שהם מיני בהמות לא שנה צידה כלל אפילו מדבר פני, אפילו קנה אותם מחדש וצדין לא הרגלו לבוא לביתו, כי אין צוויין להשמיט מתחת ידי אדם⁹⁷ וכו', אכל מקדו, אפילו פדה נסוס תיב טטאת עבור צידתו⁹⁸ וכו', וגם אינן באים לערב לביתו⁹⁹.

[משנ"ב ס"ק ס]

ממר על ידי אינו יהודי להקניסן בתוכו אם הושש שיבוא לידי פסידא¹⁰⁰, ואם תינוקו קטנים רודפין אותם להחזירן לתוך הבית הזה, גם כן אין מותרין בידן¹⁰¹.

100 ועיצה נוספת כתב בהקדמה להלכות שבת, שיאמר לנברי כל המציל אינו מפסיד, כמבואר בשו"ע לעיל (סי' שו סי"ט).

101 אמנם, לגבי אב שרואה את בנו עובר על איסור דרבנן, כתב לקמן (סי' שמג ס"ק ג) שאם הבן מבין כשאומרים לו שדבר זה אסור בשבת, מהוויב האב לגעור בו ולמונעו מעשיית האיסור, ורק אם אחרים רואים אותו עובר, כתב שם (ס"ק ו) שאין הם חייבים להפרישו מן האיסור, כיון שאינו עובר על איסור דאורייתא.

[ביה"ל ד"ה חיה]

אם גדלה בפית ונעשיה כדפרכות¹⁰².

102 משמע שחתול הגדל בבית, אסור לצודו מדרבנן, וכן מבואר בערוך השלחן (סל"ח). ובבן איש חי (שנה ב' פ' וארא אות ה) כתב, שבמקומות שמצויים חתולים בבתי, אסור לסגור את דלת החדר שנמצא בו החתול עד שיצויאנו משם. אכן, לשרוק לחתול בפיו כדי שיכנס לבית מפני הרגלו, כתב הערוך השלחן (שם) שמוותר. וחתולים שבומנינו הגדלים בבתי אנשים, דעת הגר"צ קרליץ (תורת המלאכות הצד ס"ק קכב) שדינם כבהמה, ואין בהם איסור צידה, וכן דעתו (שם ס"ק קיח) לגבי כלבים הגדלים בבתי אנשים.

97 אמנם, לגבי תרגולת המתישבת מיד כשרוצים לתופסה, כתב לעיל (ס"ק נז) שאסור להביסה לביתו רק אם כבר הורגלה בבית.

98 ולהניח מאכל כדי שיבוא לאוכלו בעל החיים שברח, ובשעת אכילתו יהא קל לתופסו, הסתפק הגרש"ז אויערבך (שולחן שלמה ס"ק כג) אם אסור, כיון שהנחת המאכל אינה נחשבת מעשה צידה, ובשעת אכילתו הרי הוא כאילו נדם, ומותר לקחתו. והוסיף, שאף על פי שיתכן שאסור לעשות כן לכתחילה, מ"מ בבהמה שמרדה ורצה להחזירה יתכן שמוותר.

ואם רואה שבהמתו עומדת למרוד, הסתפק הגרש"ז אויערבך (שם) אם מותר לסגור את הדלת, כדי שלא תצא כשתמרוד. וכן הסתפק (שם) האם מותר לסגור את הדלת כלאחר יד, או על ידי אחר שאינו יודע שצד בכך ונחשב כמתעסק.

99 ואם טבע הבהמה לחזור לביתה לאחר יום או יומיים, ויש חשש שמא יגנבה, הסתפק הגרש"ז אויערבך (שם) אם מותר להחזירה לביתה, שהרי בשעת מרידתה אין היא עומדת כלל ברשותו, ואף כשתפסיק ממרידתה, יתכן שלא תחזור לביתו כיון שיגנבה.

